

SVINEFOKUS

Det er vigtigt at konsultere Sortinfo, da de få analyser, der laves, giver indtryk af en mindre sortsvariation i foderværdier, end man ville se, hvis et bredere udsnit af sorter havde været testet, anbefaler landskonsulent Lars Bonde Eriksen Videncentret Planteproduktion. (Foto: Kaj Lund Sørensen)

Kornsorter analyseret for foderværdi til svin

Udbyttet i foderenheder pr. hektar bør være en betydende parameter i sortsvalget, når der dyrkes korn til svin.

Udbyttet i foderenheder pr. ha bør være en betydende parameter i sortsvalget på ejendomme, hvor der produceres korn til fodring af svin.

Sådan lyder anbefalingen fra landskonsulent Lars Bonde Eriksen Videncentret Planteproduktion.

I 2013 er der analyseret prøver af 19 udvalgte kornsorter af vinterbyg, vinterrug, tritcale, vinterhvede og vårbyg for foderværdien til svin. Af de 19 har de 15 deltaget i Landsforsøgene, mens de resterende fire har deltaget i lovbestemt værdiafprøvning.

Alle analyseresultater kan ses i Planteavlsorientering 186 på Landbrugsinfo.

Vinterhvede

Resultaterne af de fire sorter af vinterhvede, som er analyseret for foderværdi, viser, at energiindholdet af sorterne i årets forsøg er meget lave. Sortsblandingen ligger med 109,7 FEsv pr. hektar hele 4,1 FEsv pr. hektar under sidste års resultat.

Det er især lokaliteterne Skælskør og Holstebro, som begge var tørkeprægede og karakteriserede ved generelt lave udbytter og høje proteinindhold, som resulterer i de lave foderværdier. De lave foderværdier i forsøgene er ifølge Lars Bonde Eriksen ikke karakteristiske for årets hvedehøst som helhed.

Videncenter for Svineproduktion har fundet en nedgang på 0,1 FEsv pr. hkg i forhold til sidste års resultater.

Sorten Benchmark udmærker sig ved at have både det største indhold af FEsv pr. hkg og det største udbytte i FEsv pr. hektar. Det er 300 FEsv pr. hektar større end Pistoria som yder cirka 250 FEsv pr. hektar mere end Hybery.

Vårbyg

Indholdet af foderenheder i årets prøver af vårbyg ligger på niveau med sidste års resultater.

Største indhold af foderenheder, og største udbytte i foderenheder pr. hektar, er opnået i nummersorten SJ 136067. Sorterne ligger dog meget tæt efter SJ 136 067 følger Shada med cirka samme udbytte i FEsv pr. hektar og KWS Akasta ligger kun cirka 200 FEsv pr. hektar under SJ 136067 og Shada.

Vinterbyg

Kun to sorter af vinterbyg, Frigg og KWS Tenor, fra Landsforsøgene er blevet analyseret.

Frigg har en lidt højere foderværdi end KWS Tenor, men forskellen er kun 1,1 FEsv pr. hkg det vil sige cirka en procent. Denne forskel kombineret med det lidt højere kerneudbytte resulterer i et udbytte, som er 390 FEsv pr. hektar større for Frigg sammenlignet med KWS Tenor, svarende til en forskel på fem procent.

Vinterrug

Der er analyseret foderværdi af fire sorter af vinterrug i 2013. Eneste ganganger fra 2012 er KWS Bono, som har et energiindhold, der er 1,3 FEsv pr. hektar større i 2013 sammenlignet med 2012.

Største energikoncentration blandt de analyserede sorter findes i Helltop. Den er 2 FEsv pr. hkg større end i Kapitaen, som har det laveste indhold af FEsv. Sandie har med 9.068 FEsv pr. hektar, det største foderudbytte pr. arealenhed, cirka tre procent større end KWS Bono.

Triticale

Der er analyseret to triticalesorter – Ragtag og Gringo. Forskellen mellem de to sorter er på 1,2 FEsv pr. hkg, med Gringo som den højeste. Når

der regnes om til udbytte i foderenheder pr. arealenhed har Ragtag det største udbytte 550 FEsv pr. hektar større end Gringo.

Stor variation

Lars Bonde Eriksen peger på, at det er relativt få sorter, som er analyseret for foderværdi og kun få af de kommercielt vigtige sorter er inkluderet i undersøgelsen, som er centreret om nye sorter på vej på markedet.

På www.sortinfo.dk findes oplysninger om mange af de kommercielt relevante sorter, som har været analyseret for foderværdi i de foregående år.

- Det er vigtigt at konsultere Sortinfo, da de få analyser, der laves, giver indtryk af en mindre sortsvariation i foderværdier, end man ville se, hvis et bredere udsnit af sorter havde været testet. Ved sammenligninger over år skal man dog være meget opmærksom på niveauet det enkelte år.

- Foderværdien af vinterhvedesorten Hereford har for eksempel varieret mellem 113,4 og 118,2 FEsv pr. hektar i de otte år sorten har været analyseret for foderværdi, forklarer han.

Nok varme ved faringen kan give én gris ekstra

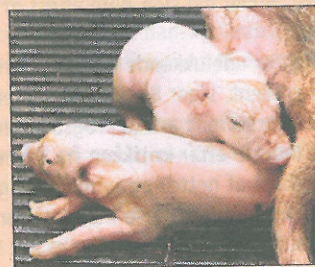
Grise skal falde så lidt i kropstemperatur som overhovedet muligt, efter de er født. Det fastslår Trine Sund Kammersgaard, der har lavet Ph.D. om emnet, og som oplyser, at varmebehovet ved pattegrisene i de første levetimer er højere end tidlige antaget.

- Jo varmere grisene har det ved faringen, jo bedre er det, og jo mindre energi skal pattegrisene bruge på at lave varme selv. Denne energi kan de så bruge på at komme til yveret og optage råmælk i stedet, siger forskeren ifølge Vet-team.

Trine Sund Kammersgaard forklarer, at der er oplagte muligheder for at forbedre nærmiljøet der, hvor grisen befinder sig under og lige efter faringen. Blandt andet kan man sætte varmelamper op bagved soen eller hæve temperaturen i farestalden ved faring - dog ikke så meget, at det generer søerne. Endelig kan der lægges halm eller mætter bagved soen under faringen.

Ifølge forskeren er potentialet én gris pr. kuld eller 600 gram pr. gris, når man gør sig umage med at sikre tilstrækkelig varme på dette kritiske tidspunkt.

Trine Sund Kammersgaards forskning er dels foregået ved universitetet i Wageningen, Holland, og dels ved Aarhus Universitet.

Varme er altafgørende for pattegrisene allerede under faringen.

Tid til at massere varmeventiler

Hvis man ikke allerede har fået det gjort, er det på høje tid at få masseret varmeventiler.

- Varmeventilerne har måske været lukket fuldt siden maj måned, eller de har kun været åbnet 50 procent. Men nu skal de til at åbne fuldt, og det er ikke sikkert, at de kan. Derfor skal I rundt og give dem en gang »massage« for at sikre, at deres funktion også står mål med det ønskede, minder LMO om.

Det er også vigtigt at tjekke, at minimumsventilation er indstillet korrekt i klimacomputeren.

En smågrisestald skal starte med tre kubikmeter pr. time. Ellers bliver der for koldt. Fugtfølere skal også tjekkes. De må ikke vise for høj fugt, for det vil resultere i, at rumtemperaturerne i staldene sænkes.

Omvendt skal det sikres, at væg- og loftventilerne kan lukkes til deres minimumposition. De har formentlig været fuldt åbne eller sikkert ikke været lukket mere end 50 procent siden maj.

Eftersom det især er på denne tid af året, man ser udbrud af halebid på grund af nedfald af kold aftenluft, er det indstillingen af varme- og ventilationsstyringen en vigtig opgave at få gjort, påpeger LMO.

Ny attest til brug ved transport

Fødevarestyrelsen har udarbejdet en ny transportattest til anvendelse ved transport af et sygt eller tilskadekommet svin til slagtning.

Attesten skal udfyldes af den praktiserende dyrlæge, der attesterer for transportegnethed af et svin forud for transport fra besætningerne, når besætningsejeren og/eller transportøren er i tvivl, om dyret er egnet til den påtænkte transport.

Svinet skal transporteres til slagteriet indenfor 48 timer fra dyrlægen har undersøgt dyret og attesteret dets transportegnethed.

Attesten findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

Den nye transportattest erstatter ikke attesten vedrørende transport af broksvin.

Det er altså stadig muligt at få dyrlægen til at udforme en brokattest med en gyldighedsperiode på 7 dage til svin med brok over 15 cm.